

MARÍA EN TIERRA DE NADIE

El Salvadorreko, Hondurasko eta Guatemalako paperik gabeko emakumeen migrazio-bidaia lazarriari buruzko dokumentala. "Haiek ez zuten muga zeharkatu, lagun; mugak haiek zeharkatu zituen".

Egileak: Paloma Gutiérrez, Ane Garay

MARÍA EN TIERRA DE NADIE

CINEMA TICKET

ZUZENDARIA

Marcela Zamora

SARIAK

2010: 2010: Ícaro Saria Erdialdeko Amerikako dokumental luze onenari.
Mexiko Hiriko Giza Eskubideen IV. Nazioarteko Jaialdia: Ikusleen Saria.
Hainbat zinemalditako sail ofizialetan proiektatua.

ADÚ

HERRIALDEA, URTEA
México
2021

ETIKETAK

#Mugak
#EmakumeMigratzaileak

SINOPSISIA

María en tierra de nadie paperik gabeko emakume migratzaileei buruzko filma da. El Salvadorretik, Hondurastik, Guatemalatik eta Erdialdeko Amerikako beste herrialde batzuetatik abiatzen diren emakumeei buruzkoa, zeintzuek 5.000 km-ko ibilbidea egiten duten Mexiko eta AEBen arteko mugaraino. Arriskuz betetako ibilbidea da edozein migratzaileentzat, are gehiago emakume migratzaileentzat. Dokumental honetan, Marcela Zamorak laguntzen die, eta, emakumeek, beren testigantzen bidez, ausardia eta erresilientzia osoz partekatzen dute bide hau zeharkatzeak dakarren gordintasuna. Marta, Sandra, Jazmin, Marilú eta beste protagonista askoren istorioak aurreranzko ihesa dira; atzean utzi behar dituzte beren familiak, haientzako bizitza hobe baten bila. Filmean, halaber, azaltzen da migratzaileen senitartekoek bide hori egiten dutela desagertutako seme-alaben bila, aldi berean inplikazioa eskatuz tokiko eta estatuko gobernuei, senideak bilatzeko eta identifikatzeko lanetan.

TRAILERRA > www.pluralia.tv/showvideo/1282/

PODCAST-A > vecines.cear-euskadi.org

BiZINETza KRITIKA

VeCINEs

Emakumeen testigantzen bidez, filmak Mexiko eta AEBen arteko iparraldeko mugaraino doan migrazioaren gordintasuna kontatzen du. Hala, ibilbide osoan emakume horien bizitzak zeharkatzen dituzten indarkeria anitzak azaltzen ditu; gehienak, indarkeria fisikoak eta sexualak. Indarkeriak horiek migratzera behartzen dituzte, AEBetarainoko bide osoan mehatxatzen eta erasotzen dituzte, eta, behin helmugara iritsita, zelatan jarraitzen diete, indarkeria sotilagoen forma hartuta, baina, berdin-berdin, haien oinarrizko giza eskubideak urratuz.

Gero eta jende gehiago iristen da Hondurastik eta El Salvadorretik gure lurraldera, indarkeriarik gabeko bizitza baten bila.

Estortsioa, bahiketak, tortura, hilketak, gaizkile-taldeek bortxaz erakartzea... oso ohikoak dira han, munduko bi herrialde bortitzenak baitira.

Han, emakumeek eta LGTBI pertsonak indarkeria espezifikoei egin behar diete aurre, hala nola etxeko-eta sexu-esklabotzari, eta feminizidioei. Haientzat ere, AEBetarako bideak, modu klandestinoan egitera behartuta daudenak, bestelako arriskuak ditu.

Kasu askotan, indarkeria horiek krimen antolatuak eragindakoak dira: pandillak, narkoak, enpresen sikarioak, eragile kriminal estatalak zein paraestatalak.

Erdialdeko Amerikako Giza Eskubideen antolakundeek ohartarazi dute jazarpen-eragile horiek gero eta kontrol handiagoa dutela lurralde horietan.

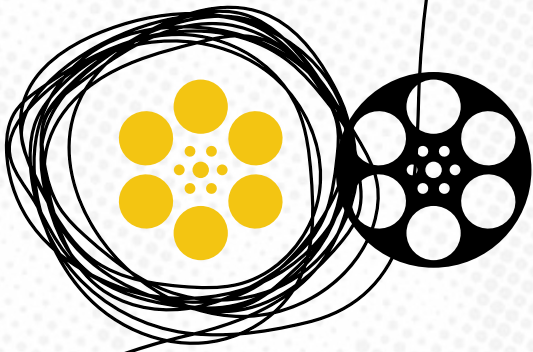
Euskal Herrian, zer edo zer aipatu izan da Mexiko iparralderantz gurutzatzen duten Erdialdeko Amerikako karabanei buruz. Baina, oro har, ez dakigu gure auzokide asko El Salvador eta Hondurastik, indarkeria horietatik ihesi, iritsi direla honaino.

Marcela Zamorak, *María en tierra de nadie* dokumentalean, migratzaileek AEBetarako bidean egiten dituzten igarobideetara hurbiltzea lortzen du. Horretarako, hainbat emakumeren istorioei erreparatzen die: doña Ines, Marta, Sandra, Bambi, Jazmin... Eta, duten apurra gorabehera, bidean babes ematen dietenei ere, Las Patronas kasu.

María en tierra de nadie indarkeria eta samurtasuna da; lazgarria eta duina aldi berean. Dokumentalak, emakume hauen testigantzen bidez, imajinatzen ere ez genituen errealitateetara garamatza. Ezinbesteko filma da mugetako joan-etorriak ulertu eta horiei buruz hausnartzeko; kasu honetan, Mexiko eta AEBen arteko iparraldeko mugari buruzko filma da, baina gure hegoaldeko mugaren antz handiegia du.

Beste hitz batzuetan esanda, filmak hor dagoen errealitate batera garamatza, gure auzokideen bizitzetan dagoen errealitate batera; filma ixten duen abestiak haien mezua ekartzen digu: *"Nik ez nuen muga zeharkatu, lagun. Mugak nire bizitza zeharkatu zuen."*

BIRBOBINAKETA

ERREPARATU BEHARREKO ESZENAK, ELKARRIZKETAK ETA XEHETASUNAK, TEKNIKOAK ZEIN ARGUMENTUARI BURUZKOAK

II EMAKUMEEN TESTIGANTZAK

Emakumeen testigantzen bidez kontaktzen da dokumentala. Zuzendaria, gaia ikertu ondoren, konturatu zen ez zegoela ia materialik emakumeen migrazioari buruz, eta horregatik erabaki zuen film hau egitea. Bertan, Martak, Sandrak, Jazminek eta beste emakume gehiagok lehen pertsonan kontaktzen dizkigute bidean izandako esperientziak, mingarriak bezain urratzaileak eta, hala ere, irribarre erresilientez ziprztinduak.

II AMATASUNAK

Dokumentalean, ia protagonista guztiengan ageri da amatasuna; emakume guztiek erabakitzen dute migratzea beren seme-alabentzat, eta, oro har, familia osoarentzat, bizimodu hobea bilatzeak bultzatuta. Haien amek, amonek, hartzen dute haurren ardura; amonak dira bidean desagertutako seme-alaben bila doazenak. Desagertutako edo hildako migratzaileen senitartekoen batzordearekin batera, migratzaileek egiten duten bide bera egiten dute, tokiko gobernuei inplikazioa eskatuz euren senideak bilatu eta identifikatzeko.

II EMAKUME MIGRATZAILEEN ESTRATEGIAK

Emakumeek bideari aurre egiteko baliatzen dituzten estrategien artean, isiltasuna dago: ez dute hitzik esaten, ez dute kontaktzen nor diren haiek ezta haien familiak ere, gaizkile-taldeetako kideak infiltratu ote diren beldur. Beste estrategietako bat taldea bera da; emakumeak beste emakume migratzaile batzuen lagun egiten dira, edo bidean senar bat bilatzen dute, indarkeria fisikoak eta sexualak saihesteko.

II KRIMEN ANTOLATUA

Emakume horietako askok krimen antolatuaren indarkerietatik egiten dute ihes beren herrialdeetatik, baita beste genero-indarkeria batzuegatik ere, hala nola familia inguruneke sexu-abusuak. Eta, ihesi doazela ere, ez daude salbu bidean zehar beren bizitzak eta istorioak zeharkatzen dituzten indarkerietatik.

II GOBERNUEN INPLIKAZIORIK EZA ETA MIGRATZAILEEN IKUSEZINTASUNA

Dokumentalean egiaztatzen denez, frogatuta dago hobi komunak daudela, baina gobernuek ez dute ezer egiten heriotza horiek erregistratzeko. Zenbait daturen arabera, urtero 500.000 pertsonak zeharkatzen dute Mexiko, Estatu Batuetara bidean. Soilik El Salvadorren, datuak zalantzazkoak izan arren, kalkulatu da urtero 60.000 pertsonak egiten dutela bide hori.

II MIGRATZAILEEI BIDEAN LAGUNTZEN DIETEN PERTSONA ONEN PRESENTZIA

Fitxa hau ixteko, ikusarazi egin nahi dugu Las Patronas delakoen papera; izan ere, egunero, baliabiderik eduki gabe, janaria prestatzen dute haien etxetik igarotzen diren migratzaileentzat. Urrutitik, txalotu besterik ezin ditugu egin beren elkartasunarengatik, baita, trena pasatzen denean, migratzaileentzako janari poltsekin eta urarekin hurbiltzen diren gainerako pertsonak ere.

